KERESŐ SZÓ

XXVII. évfolyam 66. szám
A. D. 2021. április

a rákosmenti evangélikusok értesítője

El Greco:
Pünkösd
(1600 körül)
részlet

Nagyné Szeker Éva

MEGÚJÍTÓ ENERGIA!

Amikor Jézus mennybemenetel napján búcsúzott tanítványaitól, és rájuk bízta tanításának továbbadását, pontosan tudta, hogy nehéz feladat elé állítja őket. Tisztában volt azzal, hogy a küldetésükhöz nem lesz elég erejük, ismeretük, de bátorságuk sem. Mert az együtt töltött három év alatt nem tudtak minden előttük álló kihívásra felkészülni. Visszatekintve az akkori eseményekre, mi pontosan tudjuk, hogy nem csak határozott küldetéstudatuk nem volt pünkösdig, hanem kimondottan gyávák, félénkek voltak. A viharos Genezáreti-tavon történtek megmutatták, hogy hitük és emberi erejük mire is volt elég: az emberi erőlködésre, kicsinyhitűségre. Pünkösdkor azonban a tanítványok életében egészen biztosan minden megváltozott, de még legalább 3000 emberében is.

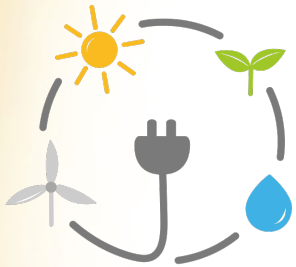

Megtetszett ez az ábra, mert érthetővé teszi a lexikon bejegyzését: „megújuló energiaforrásoknak nevezzük az energiahordozók azon csoportját, amelyek emberi időléptékben képesek megújulni, azaz nem fogynak el; napenergia, biomassza, szélenergia, vízenergia". Ha az ábrán a nap, a vízcsepp, a szélmalom, a kis növény helyére behelyettesítem az Atya és a Fiú jelét, a Szentlelket jelentő töltőkábelt pedig egy emberhez és a szívét ábrázoló képhez csatlakoztatom, már könnyen érthető, mi is történt azon az első pünkösdön ott Jeruzsálemben, és ismétlődik azóta is újra és újra.

„Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket, ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: „Mit tegyünk, atyámfiai, férfiak?" Péter így válaszolt: „Térjetek meg, és keresztelkedjetek meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát. Mert tiétek ez az ígéret és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk." (ApCsel 2, 37–39)

Jézus idejében pünkösd a legnagyobb három ünnep egyike volt, amelyre a világ legkülönbözőbb helyeiről tömegesen érkeztek az emberek, hogy hálát adjanak a mezőgazdasági munkák elvégeztéért, és imádkozzanak az aratás jó kimeneteléért. A táplálékért való addigi fáradozás, és a még rájuk váró munkák előtt ünnepelni akartak, töltekezni az Isten áldásából. És többet kaptak, mint amit el tudtak képzelni. A szívükhöz ért az éltető hír, Jézusban felismerték a Krisztust, személyessé vált számukra az Isten megszólító szeretete. Benne találták magukat Krisztus életművében, és azonnal új kérdések, új felismerések, új tervek és vágyak törtek ki belőlük.

Kétségbeesni mindig volt és lesz ok az ember számára. Felismerni, hogy szükség van bátorításra, megerősítésre, reménykeltésre – ezt sem vonja kétségbe ma sem senki. Megtépázott kedéllyel éljük napjainkat, és abban a veszélyben élünk, hogy megkövesedik vagy épp céltalanná és energiavesztetté lesz a lelkünk. Egyedül a Szentlélek a hitünk erősítője ma is. Megérteti velünk, hogy létrejött a kibékülés az Isten és az ember között, s minden élethelyzetünkben atyánkként fordulhatunk hozzá. Megújító energiát ad, átjárja a gondolatainkat, az érzéseinket azzal, hogy a feltámadt Krisztussal összeköt minket. Az Ő energiakörébe kapcsol, aki az örök idő egyedülálló perspektívájával ajándékozott meg minket.

„Habozóknak oldjad meg a nyelvét,
Világosítsd hittel föl az elmét.
Hogy az eszme szívből szívbe szálljon,
Diadallal az egész világon!"
(Reviczky Gyula: Pünkösd)

Veni Sancte Spiritus!

B. Pintér Márta

„AMIKOR EZT HALLOTTÁK, MINTHA SZÍVEN TALÁLTÁK VOLNA ŐKET." (APCSEL 2,37)

Az íráshoz csatolt képet látva úgy gondolhatják a testvérek, hogy e cikk írója kissé megtévedt. *Hanna-Cheriyan Varghese* maláj festőművész alkotása ugyanis azt a pillanatot örökíti meg, amikor a feltámadott Krisztus megjelent tanítványainak, és megmutatta nekik a kezén lévő sebeket. Hogy jön ez ide? Hiszen pünkösdöt ünnepeljük ezekben a napokban és nem húsvétot! Az illusztrációként mellékelt kép mégsem tévedésből, de tudatos választás eredményeként került az írás mellé.

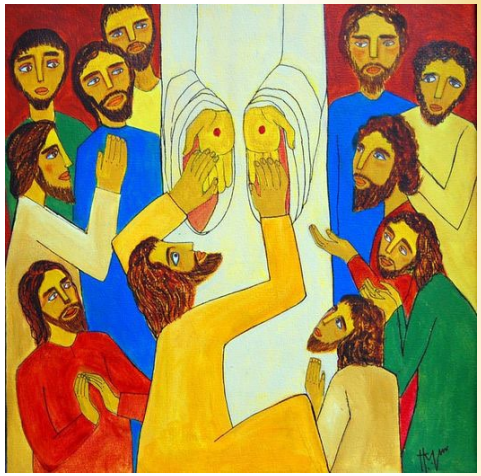

Húsvét és pünkösd ünnepe ugyanis elválaszthatatlanok egymástól. A Szentlélek az eljövetelekor nem önmagáról, hanem Krisztusról győz meg bennünket. Ahogyan Péter apostol pünkösdi prédikációjában elmondja, hogyan teljesültek be Istennek Jóel prófétán keresztül tett ígéretei, de ezután rögtön a lényegre tér, és az Úrjézusról tesz bizonyságot.

Az első pünkösd eseményeit számos csoda kíséri. A lángnyelvek, a megkapott bátorság, amelyet még a zárt szobájukban élhettek át a tanítványok, s ahogyan az összegyűlt, különböző nyelveket beszélő emberek mind a maguk nyelvén értették meg az apostolok igehirdetését… Talán kevesebbeknek tűnhetett fel eddig az a „csoda", hogy Péter apostolt milyen türelemmel, nyitott füllel, befogadó szívvel hallgatta a tömeg, pedig minimum meg kellett volna kövezniük. Miért is? Mert nagyon provokatív, ahogyan az apostol fogalmazott: *„A názáreti Jézust (…) ti a bűnösök keze által keresztre szögeztétek és megöltétek."* (ApCsel 2,22–23) Úgy is mondhatnánk, hogy Péter gyilkosoknak nevezi a hallgatóságát.

Mégis, a lincshangulat helyett őszinte bűnbánat töltötte el az emberek szívét. Zúgolódás, méltatlankodás helyett aziránt kezdtek érdeklődni, hogy mit tegyenek. A Szentlélek ereje kísérte az apostol szavait, és csodálatos módon győzte meg őket elvesztett állapotukról, arról, hogy megváltásra szorulnak. Ez történik, valahányszor hitre ébred a környezetünkben valaki. Felismeri, hogy Jézus sebeiben van egyedül szabadulása, és saját hitvallásaként éli meg, amiről egyik ifjúsági énekünk sora szól: „Ott fenn a kereszten áldó két kezed, Bűneimmel én szegeztem fel!" Ez a megtérés, a Szentlélek munkája.

De miért kell erről írni egy pünkösd ünnepére szóló cikkben? – kérdezhetnék a testvérek. „A mai embernek nem kell Krisztus, kell egy ismeretlen, misztikus isten, de nem kell Krisztus." Ezt a gondolatot Csókay András, az ismert idegsebész fogalmazta meg idén, a köztelevízió egyik nagyheti műsorában. A doktor úr arra utalt, hogy a mai ember nem kíván szembesülni Jézus sebeivel. Nem akarja felismerni bűneit, tagadni próbálja elveszett voltát. Pedig ez a világ Krisztus nélkül elveszett.

Így hát mi más lehetne imádságunk 2021 pünkösdjén, mint ez:

Jöjj, Szentlélek! Találd szíven ezt az elveszett világot!

ifj. Zászkaliczky Pál

HELYTÁLLÁS ÉS CSENDESSÉG – 1521 LUTHER ÉLETÉBEN

1521-ben, 46 éves korában elhunyt X. Leó pápa, született Giovanni di Lorenzo de' Medici, aki nyolc évig ült a pápai trónon. Jellemző a korra, hogy előbb volt bíboros és választották pápává, utána szentelték pappá, és két napra rá püspökké. Mindemellett a művészetek nagy pártolója és mecénása volt. Ma inkább mondanánk őt reneszánsz uralkodónak, mint egyházfőnek. Egyik kedvenc és bőkezűen támogatott művésze Raffaello volt, aki 1520-ban bekövetkezett haláláig számos művet alkotott a Vatikánban.

X. Leó nevéhez köthető az a búcsú, amely ellen Luther négy évvel korábban a 95 tételt írta. Ő tette közzé az *Exurge Domine* kezdetű pápai bullát, amelyben Luther 41 tételét elítélte, és amely megnyitotta az utat a reformáció és képviselői kirekesztésének. Mivel Luther a bulla másolatát nyilvánosan elégette, ezért Leó kiközösítette a reformátort az egyházból, és levélben felszólította V. (Habsburg) Károly császárt, hogy tegyen lépéseket német földön a lutheri tanítás visszaszorítására.

Luther több levelet írt X. Leónak. 1520 októberében hosszú magyarázatot küldött neki, amelyben kifejtette álláspontját, válaszul a pápai bullára: „Ezért tehát kérlek, kiváló Leó, engedd meg, hogy ezekkel a sorokkal tisztázottnak tekintsem magamat előtted, és légy meggyőződve arról, hogy én a Te személyedről soha semmi rosszat nem tételeztem fel, iránt olyan érzülettel vagyok, hogy neked mindig a legjobbat kívánom, minthogy egyetlen emberrel sem az erkölcsökről, hanem egyedül az ige igazságáról van vitám. Minden másban bárkinek szívesen engedek: az igét elhagyni és megtagadni nem tudom és nem is akarom. Aki másképp vélekedik felőlem vagy másképp ért engem, az téved és nem is ért igazán." (Luther Válogatott Művei 7. kötet. LVM7. Levelek. 198. o.)

Luther a wormsi birodalmi gyűlés előtt. 1521. április 18. *(Balról az első: M. Luther)*

Az 1521-es esztendő talán legjelentősebb eseménye a wormsi birodalmi gyűlés volt, amelyen – bár nem volt általános gyakorlat – maga a fiatal, 21 éves, két éve megválasztott, de csak 9 évvel később megkoronázott császár is részt vett. V. Károly hithű katolikus volt, aki ugyan néha szembekerült a pápasággal mint politikai hatalommal, mégis igyekezett mindent megtenni az egyház egységének megtartása érdekében. 1521-ben azonban, ifjú és rutintalan uralkodóként még nem rendelkezett kellő ismeretekkel a német birodalom belső viszonyairól és működéséről.

Luther eleinte reménykedett az evangélium ügyének kedvező alakulásában: „Wormsban eddig semmi sem történt ügyemben, ámbár a pápisták csodálatos elkeseredéssel roszszat forralnak ellenem. Spalatin azt írja, hogy olyan becsülete van ott az evangéliumnak, hogy azt reméli, kihallgatás és megcáfolás nélkül nem fognak elítélni" – írta rendi elöljárójának, Johannes Staupitznak február 9-én. (LVM7. 218. o.) Bölcs Frigyes fejedelemmel a Wormsban tartózkodó titkárán, Georg Spalatinon keresztül, sűrű levelezés útján tartotta Luther a kapcsolatot, így szerezve mindig friss híreket. Neki így írt március 19-én: „A cikkelyeket, melyeket vissza kellene vonnom, és az utasításokat, mihez kellene tartanom magamat, megkaptam, édes Spalatinom. Te csak ne aggódj: nem fogok visszavonni semmit sem, mert úgy látom, hogy ellenfeleim más alapra nem támaszkodnak, mint arra, hogy én az egyháznak, már ahogy ők az egyházat képzelik, szokásai és szabványai ellen írtam. Tehát én azt fogom feleletül adni Károly császárnak, hogy ha pusztán a visszavonás céljából idéztek meg, nem fogok megjelenni, mert ebben az esetben, ha már ott is lettem volna, vissza is jöttem volna. Ugyanis a visszavonó szót itt helyben is kimondhatnám, ha csak a visszavonásról volna szó. De ha aztán újra megidézne, hogy megölessen, és ezért a feleletemért engem a birodalom ellenségének tekintene, ajánlkozom, hogy el fogok menni. Nem fogok megfutni, ha Krisztus megsegít, és nem hagyom cserben Isten igéjét." (LVM7. 224–225. o.)

Végül Luthert a birodalmi gyűlés elé idézték, garantálva neki a biztonságos utazást. Április 16-án érkezett meg Wormsba. Már másnap sor került az első beidézésére. Meg kellett jelennie a császár, a birodalom választófejedelmei és hercegei előtt. (Érdekesség, hogy a Luthert kitartóan védelmező Bölcs Frigyes szász herceg és választófejedelem csak egyetlen egyszer, ekkor látta a reformátort.) Az asztalon egy könyvhalom feküdt, és két kérdésre vártak tőle választ: beismeri-e, hogy a neve alatt megjelent könyveket valóban ő írta? Kész-e ezek közül bármit is visszavonni? Luther időt kért, s vonakodva bár, de kapott egy nap gondolkodási időt. Erről aznap este levelet írt Johannes Cuspinianusnak Bécsbe: „azt feleltem, hogy a könyveket magaméinak vallom, de hogy mit határozzak visszavonásukról, azt holnap fogom megmondani. Nem is kértem, nem is adtak több időt ennek megfontolására. De én egy pontot sem fogok visszavonni, ha Krisztus is úgy segít." (LVM7. 227. o.)

Másnap végül – egy ismeretlen szemtanú szerint – így zárta beszédét: „Hacsak meg nem győznek engem a Szentírás bizonyságaival vagy világos okokkal – mert sem a pápának, sem a zsinatoknak egymagukban nem hiszek, mert bizonyos, hogy többször tévedtek és egymásnak ellentmondtak –, kötve vagyok a Szentírás általam idézett igéihez és az Isten igéjébe vetett bizodalmamhoz, semmit vissza nem vonhatok, de nem is akarok, mert nem tanácsos és nem helyes a lelkiismeret ellen cselekedni. Itt állok, másként nem tehetek, Isten engem úgy segéljen. Ámen." (Eric W. Gritsch: Isten udvari bolondja. Luther Márton korunk perspektívájából. 71. o.)

Luther legnagyobb fájdalma ekkor is az volt, hogy senki nem vállalkozott arra, hogy érveljen és meggyőzze őt. Pusztán erőt akartak alkalmazni ellene, annak viszont legjobb meggyőződése alapján ellenállt. A császár a wormsi ediktumban felségárulás vádjában bűnösnek mondta ki Luthert, és mindenkit felszólított a birodalomban, hogy segítsen elfogni őt. Az ítélet Luther támogatóit is fenyegette.

„Mindez pedig nem az én szándékaim szerint történt. Nem én tehetek róla, hanem ők. Ajtóstul akartak a házba rohanni, és nem hitték volna, hogy koppan a fejük. Az ördög ugyan vigyázta és védelmezte a pápaság uralmát, ám Krisztus léket ütött rajta, mert hiszen az ördög is tudja jól, hogy Krisztus meglátogatja őt, ha akarja, ha nem, és ezt most nyilvánvalóan tapasztalhatta is" – foglalta össze Luther 1540 nyarán a birodalmi gyűlésen történteket. (LVM8. Asztali beszélgetések. 589. o.)

A birodalmi gyűlésről hazafelé tartó Luthert a biztonsága érdekében Bölcs Frigyes elraboltatta, és hosszú ideig Wartburg várában élt. Ott fordította le németre az Újszövetséget, amely jelentős lépés volt a reformáció munkájában. Erről külön írás szól majd a sorozatunkban.

Németh Zoltán

NÉZZÉTEK!

Ahogy öregszem – jó, ne legyek ennyire fellengzős, 52 évesen –, ahogy múlik velem az idő, egyre több, korábban megvalósítandó feladatról ismerem fel, hogy valójában már meg van valósítva. Csak fel kellene ismernem, észre kellene vennem. Valami oknál fogva zsigerileg úgy vagyunk programozva, hogy előttünk álló célok, elvégzendő feladatok halmazának látjuk az életet, és végső soron minden azon múlik, hogy ezeket a célokat, feladatokat sikerül-e elérnünk, megvalósítanunk. Az Isten országa, az Istenbe vetett hit, a békesség, a szeretet, a megbocsátás, az egymással való közösség, az üdvösség mind úgy jelennek meg a gondolatainkban és a kommunikációnkban, mint amelyek elérése érdekében még hosszú utat kell megtenni, sok akadályt kell leküzdeni, különböző feltételeket kell megteremteni. Isten pedig mint a célok és feladatok kijelölője áll előttünk. Figyeli, mennyire vagyunk ügyesek és elkötelezettek, időnként újra fogalmazza elvárásait, a végén pedig minősíti a teljesítményünket.

Általában minden keresztyén ember találkozik azzal a kérdéssel, hogy számára melyik a legfontosabb bibliai mondat, történet, a kedvenc ige. Melyik az, amiből – mint egy elképzelt világégés után egyedüliként megmaradó tartalomból – rekonstruálni lehetne a Szentírás, a keresztyén élet lényegét. Neked van ilyen, az Istennel való kapcsolatodat leginkább kifejező, meghatározó igéd, történeted? Lehet-e esetleg ezt a lényegkeresést, középpontra történő fókuszálást egyetlen szóra szűkíteni? Önmagában nem sok értelmét látnám a Biblia gazdagságából mondatokat, szavakat kiemelni, hiszen éppen az egymásra simuló rétegek, az egymással összekapcsolódó láncszemek adják a lényeget. Talán épp ezért éltem meg valamiféle isteni ajándékként annak felismerését, ahogy az evangéliumokban gyakran ismétlődő jelenetként Jézus rámutat valamire vagy valakire és csak ennyit mond: nézzétek! Vegyétek észre, hogy amit kerestek, itt van, mindig is itt volt előttetek. Rámutat egy gabonaszemre, szőlőtőre, virágszálra, kisgyermekre, kismadárra, és csak ennyit mond: nézzétek! Célok, feladatok jelennek és fogalmazódnak meg itt, de mint már elért célok, megvalósított feladatok. Mindig is azok voltak, csak rosszul néztük, nem vettük észre, nem ismertük fel őket.

Balogh Éva: Szőlővesszők

Az Isten országát nem megvalósítani kell, hanem észrevenni, felismerni és megélni. Látni a gyermeket és felismerni, megérteni a feltétlen bizalmat. Látni a mező füvét vagy az égi madarat, és felismerni, megérteni a gondviselést. Látni a kovászt, az élesztőt, ahogyan a tésztát megkeleszti, és felismerni, megérteni a világot, a létezést belülről elevenítő és nem kívülről irányító Isten jelenlétét. Látni egy szőlőtőkét a belőle kihajtó szőlővesszőkkel, és felismerni, megérteni az összetartozásuk megkérdőjelezhetetlenségét, amit nem befolyásol az sem, hogy egymással éppen milyen viszonyban vannak. Látni a kenyeret és a bort, egyszerre jutni egy falatnyihoz és kortynyihoz a nagy egészből, és látni a másikat is részesülni belőle. Felismerni, megérteni az egységre jutás, az eggyé válás megvalósulását egymással és Istennel, amelynek elérésére mi magunk soha nem leszünk képesek. Fölé hajolni a karácsonyi jászolnak, és meglátni, felismerni: *„Immánuel, velünk az Isten!”* (Mt 1,23) Felnézni a keresztre, és meglátni, felismerni: *„Bizony, ez az ember Isten fia volt!”* (Mk 15,39) Tenyerünkre helyezni egy búzaszemet, és meglátni benne a halálba rejtett életet, majd természetesnek venni az üres sír látványát, az elhengerített követ. Mert ezek után milyen is lehetne más, mint üres? Hiszen saját szemünkkel látjuk a földbe vetett búzaszemet, ahogy meghal és életet terem.

A nagyfiam hároméves lehetett, amikor a bánki parókia kertjében egyszer találtunk egy kismadár tetemet. Jobbat nem tudván kitalálni a feldolgozáshoz, hívtam magammal, hogy együtt temessük el. Kis sírt ástunk, kibéleltük fűvel, levelekkel, belefektettük a madárkát. Miután végeztünk a hantolással, csak álltunk felette. Éreztem, hogy mondanom kellene valamit, de semmi nem jutott eszembe. Felnézett rám a gyerek hirtelen és azt kérdezte: mikor fog kikelni? Igen, a gyerekek még látnak, nem csak néznek.

A Lélek munkája talán leginkább az a mi életünkben, hogy ilyen látással ajándékoz meg minket. Mennyi mindenre és mindenkire mutat rá akár csak a mai nap folyamán Jézus egy finom mozdulat és mosoly kíséretében: nézzétek!

Ne megvalósítani, elérni, megszerezni akarj. Csak vedd észre. Ismerd fel. Éld meg.

(A szerző apa, férj, evangélikus lelkész, szakács, kerékpáros és gyalogló, a Magyarországi Evangélikus Egyház Gyülekezeti és Missziói Osztály vezetője)

HISZEK SZENTLÉLEKBEN

Hiszem, hogy megszabadít előítéleteimtől,
megváltoztatja szokásaimat,
legyőzi közömbösségemet.
Hiszem, hogy szeretettel tölti be lelkemet,
Megállít a rossz elkövetése előtt,
Felbátorít a jóra.
Hiszem, hogy legyőzi szomorúságomat,
Szeretettel tölt be Isten Igéje által.
Hiszem, hogy elveszi kicsinyhitűségemet,
Megerősít szenvedésemben.
Hiszem, hogy áthatja egész lényemet.

(Karl Rahner (1904-1984) katolikus teológus pünkösdi imája)

Hegedűs Zsuzsanna

AZ ISTENFÉLŐKNEK MINDEN JAVUKRA VAN, avagy a digitális oktatás hittanórai gyümölcsei

A COVID-19 első hulláma idején, 2020 tavaszán a közel három hónapos távoktatás minden résztvevő – tanár, diák, szülő – számára embert próbáló feladat volt. Visszatekintve: a nehézségek ellenére, vagy épp ezeknek köszönhetően igen gyümölcsözőnek bizonyult ez az időszak. Ebből szeretnék most kiemelni néhány példát.

A hittanóra nem bibliaóra. Itt nagy hangsúly esik a tárgyi ismeretekre, de hisszük, hogy Isten jelenléte ezt a 45 percet is áthatja. Ő is jelen van a hittanórán, hiszen kb. húszan „jövünk össze" Jézus nevében. Minthogy most nem jöttünk össze, mindenki egyedül dolgozott. Annak a lehetősége, hogy együtt hallgathassuk Isten igéjét és közösen beszéljük meg, elveszett. Akkor hogyan tovább a tanév hátralévő heteiben?

Ebben a helyzetben valami olyasmit kellett kitalálni, ami nem teljesen új, tehát a gyereknek nem egyedül kell vele megbirkóznia, ugyanakkor továbbhaladást is jelent. Minthogy január közepétől a felső tagozaton szisztematikusan az országos hittanversenyre készültünk, és a gyerekek megszokták a felkészülésben alkalmazott feladattípusokat és módszereket, ezért a cél egyrészt a felkészülés befejezése, másrészt a már közösen tanultak elmélyítése volt, mind a tárgyi ismereteket, mind a hitbeli vonatkozásokat illetően. Ezt a célt szolgálták többek között a „fordított ismétlések", mikor is nem a tanár készíti a feladatot, hanem a gyerek, mégpedig a megoldókulccsal együtt.

Tetszőleges műfajban lehetett dolgozni (képregény, képrejtvény, kvíz, találós kérdés, keresztrejtvény, anagramma). A gyerekek kreativitása határtalan volt. Ezekből a „fordított ismétlésekből" valók a következő „gyümölcsök".

Feladatok az Irgalmas samaritánushoz

Végh Balázs 5.a

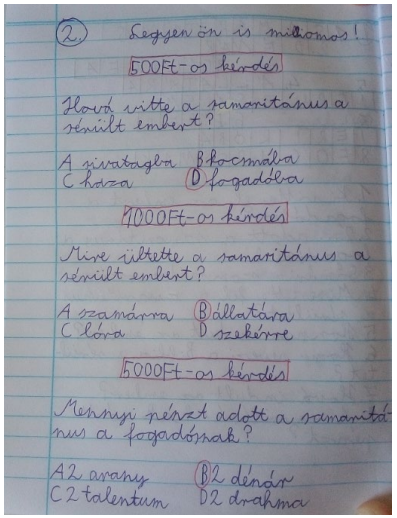

Eszlényi Lili 6.a

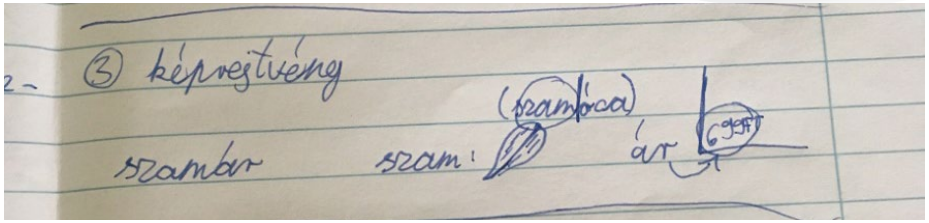

Hajdú Botond 5.a

Feladatok a Tékozló fiúhoz

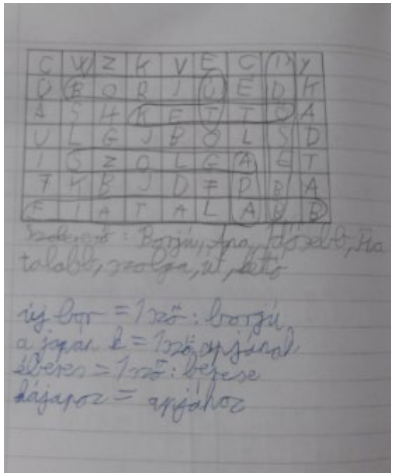

Ertler Szilárd 5.b

A feladatokat a gyerekek maguk találták ki. Ez az ő leleményességüket, kreativitásukat dicséri. De „gyümölcs" volt az is, hogy a közösen tanult feladattípusokat önállóan tudták alkalmazni. Ezek közül – ahogy az órán is – a legközkedveltebbek az anagrammák voltak. Ebben a műfajban egészen professzionális, Karinthy halandzsáit idéző alkotások is születtek. A bőséges terméshozamból csak néhány:

Ősember, lázulj! – Jeruzsálemből (Szücsi Vivien 7.a)

Hol él Tanf? – félholtan (Palaga Lili 6.b)

italév – lévita (Polgár Botond 6.b)

sznódi – disznó (Horváth Ágota 6.b)

aggás sramli – irgalmasság (Szabó Zétény 7.b)

Átok fitt kosz! – kifosztották (Szabó Zétény 7.b)

Fába terel. – felebarát (Szabó Zétény 7.b)

Honn kóla pépes. – hasonlóképpen (Szabó Zétény 7.b)

Köpd, sün! – pünkösd (Gécs Bence 6.b)

Úgy tűnik, hogy a távoktatást megelőző hónapok közös munkája beérett. Számos nehéz, sikertelenségekben és kudarcokban gazdag nap színesítette a távoktatás időszakát, aminek a meg- és túlélése nem volt örömteli. Apró örömök azonban minden napra jutottak: a szülővel pár óra alatt közösen megoldani egy problémát, köszönő sorokat vagy rajzot kapni egy gyerektől, estére megfejteni egy reggel még digitális titkot. Egyáltalán, megtanulni valami újat. Mindennap volt miért hálát adni és megtapasztalni, hogy az istenfélőknek tényleg minden javukra van. Még a digitális oktatás is.

Endrődi Hanna 6.a : Pünkösd.

(A szerző a Podmaniczky János Evangélikus Általános Iskola felső tagozatának evangélikus hittan tanára.)

Mirák Katalin

ISTEN MALMAI LASSAN, DE ŐRÖLNEK
Szovjet táborok magyar foglyai az interneten

2021 februárjában, a kommunizmus áldozatainak emléknapja alkalmából mindenki számára elérhetővé vált egy páratlan értékű levéltári adatbázis. A jelenleg 681 955 tételes gyűjtemény a 2. világháború alatt a Szovjetunióba hurcolt, s ott fogolyként nyilvántartott magyarok – katonák és civilek – nyilvántartó kartonjait (учётная карточка) tartalmazza. Az Orosz Állami Hadilevéltár és a Magyar Nemzeti Levéltár 2019 áprilisában kötött megállapodást az iratok digitális másolatának átadásáról. Ezek hazai feldolgozásának első eredménye az idén februárban közzétett *Szovjet táborok magyar foglyai* c. gyűjtemény.

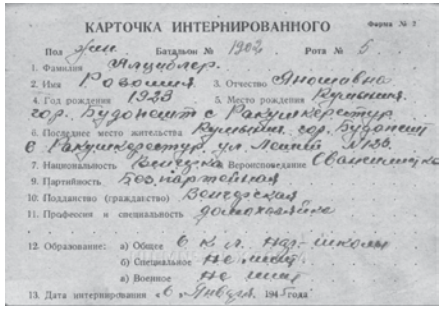
КАРТОЧКА ИНТЕРНИРОВАННОГО

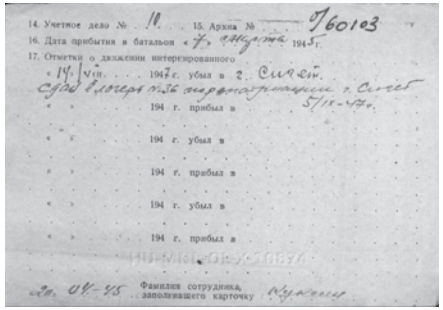

Miről szólnak a kartonok? Tartalmazzák az illető személyes adatait, a katonai beosztását, a fogságba esése helyét és időpontját, a tábor nevét/számát, a nyilvántartási számát, a táborból távozása időpontját, vagy a halála tényét. Mindez nemcsak a digitális másolatokon silabizálható ki – olykor meglehetősen nehezen –, de hála a magyar levéltárosoknak, a cirill betűs bejegyzések latin betűs átiratban is olvashatók. A gyűjteményben többféle módon lehet keresni (név, nemzetiség, nem, település, dátum stb.) Rákoskeresztúr nevét beírva például 367 itteni születésű személy neve „ugrik fel". Köztük vannak gyülekezetünk azon tagjai is, akiket német vezetéknevük alapján, büntetésképpen, háborús jóvátételi közmunka címén a szovjet fegyveres szervek több éves kényszermunkára vittek a Szovjetunióba. Jó, ha tudjuk, hogy a szovjet Belügyi Népbiztosság (NKVD) kétféle táborrendszert működtetett párhuzamosan. A GULAG-ra a bírósági eljárás során elítélt politikai és köztörvényes foglyok kerültek. A GUPVI-táborokba pedig a 0036-os parancs alapján a hazájukból tömegesen és bírói ítélet nélkül összegyűjtött hadifoglyokat (katonákat és civileket), valamint a 0060-as parancs szerint internált civil férfiakat és nőket vitték. Oda került az a több mint 80 rákoskeresztúri evangélikus is, akit 1945 januárjától kezdve „kicsi munkára" (маленкий робот) rendeltek, s akik közül 12-en soha nem tértek haza. Vízkeresztkor minden évben rájuk emlékezünk az istentiszteleten, és koszorút helyezünk el az emléktáblájukon, Bulyovszky Gyula omladozó Pesti úti szülőházának falán.

A keresztúri rokonok, hajdani barátok és ismerősök több ezer kilométer messzeségbe vezető nyomainak megtalálása felkavaró élmény. Mert a legprecízebben kitöltött karton sem tudja érzékeltetni a deportálás döbbenetét, az itthon maradókat gyötrő kétségeket, hogy szerettük vajon él-e még, s ha igen, merre. Vagy a fogolytábor test- és léleköl szörnyűségét, amelyről a hazatértek sokáig még szűk családi körben sem tudtak, de nem is mertek beszélni. A szovjet birodalmi bürokrácia most előkerült papírjai mégis adhatnak fogódzót a történtek kései lelki feldolgozásához. Néhány szilárd támpontot és némi bizonyosságot a kényszerűen elhallgatott múlt bizonytalanságaiban. Mindannyiunknak sok lelkierőt kívánok a kereséshez és a rátaláláshoz. A gyűjtemény az alábbi linken érhető el:

https://www.adatbazisokonline.hu

Sámel László

PÉNZÜGYEINK – 2020

Egyházközségünk fenntartóinak száma a 2019-es 585 főhöz képest 2020-ban 550 főre csökkent.

BEVÉTELEINK GYÜLEKEZETI TAGJAINKTÓL

Bevételünk 2020-ban *1,2 MFt*-tal volt kevesebb 2019-hez képest (*lásd az ábrán*). Legjelentősebben a perselypénz csökkent (*1,1 MFt*), ami a járványügyi helyzet miatti intézkedések következménye. A növekvő pünkösdi céladomány sem tudta kompenzálni az egyházfenntartói járulék és az adományok csökkenését. Mivel idén is korlátozott a templomi alkalmak megtartása, kérjük a Testvéreket, hogy fokozottan éljenek a heti hírlevelünkben is közzétett e-persely támogatási formával.

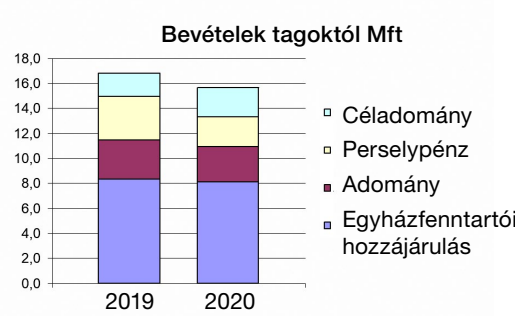

A jobboldali diagramon látszik az éves tagi befizetések eloszlása: az 550 tagból 41 tag befizetésének összege megegyezik a többi 509 tag befizetésének összegével. Ez azt jelenti, hogy sokan kis összegekkel támogatják a gyülekezet működését, míg a másik oldalon – kevesek – igen komoly részt vállalnak a terhek hordozásában.

Az egyházközség nagykorú tagjai számára az egyházfenntartási hozzájárulás javasolt mértéke nem változott: nyugdíjasoknak, egyedülállóknak, önálló keresettel nem rendelkezőknek: havonta 600 Ft/fő, keresettel rendelkezőknek: havonta 1.500 Ft/fő, presbitereknek: havonta 2.500 Ft/fő.

JELENTŐSEBB HAVI KIADÁSAINK

Személyi jellegű kiadások: a lelkészeink illetménye, megbízási díjak (hitéleti, gyülekezeti munka, ifi vezetés stb.) költsége: *725 EFt/hó*. A négy templom, a parókia és a gyülekezeti termek működési költsége (gáz, áram, közüzem): *300 EFt/hó*. Az Országos Egyháznak fizetendő támogatás és adomány (fenntartás, egyházmegyei járulék stb.): *170 EFt/hó*. Egyéb eszközök, felszerelések vásárlása: *55 EFt/hó*.
Havi kiadásaink (illetmény + rezsi) tehát mindösszesen: *1,25 MFt.* Ha ezt elosztjuk a fenntartók számával (550), akkor személyenként havonta *2.273 Ft* befizetés lenne szükséges a kiadások kompenzációjához. Ezzel szemben azonban nagyon sokan *havi 84 Ft-tal* (évi *1.000 Ft*) járulnak hozzá a fenntartáshoz.

Ezért továbbra is kérem és buzdítom a testvéreket, hogy lehetőségeikhez mérten támogassák gyülekezetünket! *„Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert »a jókedvű adakozót szereti Isten«".* (2Kor 9,7)

SZOLGÁLATAINK 2020. FEBRUÁR 16. – ÁPRILIS 5.

KERESZTELÉS:
Kovarcsik Zsombor Pál

ESKETÉS:
-

TEMETÉS:
Szabó Bálintné sz. Erőss Olga Ilona (87)

PROGRAMOK

A járványhelyzet miatti korlátozások idején kérjük, kísérjék figyelemmel gyülekezeti honlapunkat **http://rakoskeresztur-lutheran.hu/** és heti hírlevelünket. Ezeken az elektronikus kommunikációs helyeken folyamatosan hírt adunk a tervezett programjainkról.

ADOMÁNYOZZ A GYÜLEKEZETEDNEK!

Felhívjuk a Testvérek figyelmét az internetes támogatási formára, amellyel komoly segítséget tudnak nyújtani a mai, templomlátogatást korlátozó időszakban is.

A választható lehetőségek: Perselypénz, Adomány, Egyházfenntartói járulék. Egyházközségnél válasszák gyülekezetünket:

Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség

webcím: **https://perselypenz.lutheran.hu/**

Gyülekezeti terjesztésben és használatra

Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség
1173 Budapest, Bakancsos utca 2.
Nagyné Szeker Éva tel.: (+36 20) 824-8021,
e-mail: eva.szeker@lutheran.hu
Felelős kiadó: Nagyné Szeker Éva
Szerkesztette: Mirák Katalin
Grafikai terv és tördelés: Szetlik Péter Tibor
Nyomdai kivitelezés: Ook-Press Kft.

Nemzeti Együttműködési Alap

A Kereső Szó megjelenését a Nemzeti Együttműködési Alap támogatja